

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů, pokud jde o některá data

[COM(2016) 56 final – 2016/0033 (COD)]

a k

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 600/2014 o trzích finančních nástrojů, nařízení (EU) č. 596/2014 o zneužívání trhu a nařízení (EU) č. 909/2014 o zlepšení vypořádání obchodů s cennými papíry v Evropské unii a centrálních depozitářích cenných papírů, pokud jde o některá data

[COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD)]

(2016/C 303/12)

Zpravodaj: Daniel MAREELS

Dne 25. února 2016 se Evropský parlament, v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodl konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů, pokud jde o některá data.

[COM(2016) 56 final – 2016/0033 (COD)]

Dne 25. února 2016 se Evropský parlament a Evropská rada, v souladu s články 114 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodly konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 600/2014 o trzích finančních nástrojů, nařízení (EU) č. 596/2014 o zneužívání trhu a nařízení (EU) č. 909/2014 o zlepšení vypořádání obchodů s cennými papíry v Evropské unii a centrálních depozitářích cenných papírů, pokud jde o některá data.

[COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD)]

Specializovaná sekce Jednotný trh, výroba a spotřeba, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 10. května 2016.

Na 517. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 25. a 26. května 2016 (jednání dne 26. května), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 132 hlasy pro, 2 hlasy byly proti a 1 člen se zdržel hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 Vzhledem k okolnostem uvedeným v textu stanoviska akceptuje Výbor návrh Komise, aby byla platnost celého souboru pravidel směrnice MiFID II odložena o jeden rok, a to ze dne 3. ledna 2017 na 3. ledna 2018. Odložení je údajně způsobeno řadou značných technických problémů a problémů v oblasti IT, jakož i skutečností, že částečné odložení použitelnosti není jednoduché, neboť by opět vyvolalo řadu jiných obtížných otázek, mimo jiné v souvislosti s jednoznačností, právní jistotou, možným narušením trhu a dodatečnými náklady a investicemi. Žádá rovněž, aby bylo vyvinuto veškeré úsilí nezbytné k tomu, aby se předešlo dalšímu odkládání použitelnosti směrnice MiFID II, a aby se zajistilo, že v období tohoto odkladu nebudou v praxi ohrožena pravidla na ochranu investorů. Do zahájení nového režimu musí tam, kde je to nutné, také zůstat plně v platnosti stávající pravidla směrnice MiFID I.

1.2 Tato výzva Výboru dnes platí tím spíše, že Výbor již v minulosti podporoval⁽¹⁾ určité reformy finančních trhů a žádal, aby byly urychleně uskutečněny. Tak tomu bylo mimo jiné při přijímání směrnice MiFID II v roce 2014. Směrnice MiFID II je revidovaná a posílenou verzí evropské směrnice MiFID z roku 2007⁽²⁾ (MiFID I) a zavedením nařízení MiFIR⁽³⁾. Stručně řečeno směrnice MiFID II usiluje o to, aby evropské finanční trhy byly účinnější a transparentnější a aby byla posílena ochrana investorů.

1.3 Když se revize a posílení směrnice MiFID projednávaly, byl jejich cíl vyjádřen takto: „Hlavním cílem směrnice je zvýšit transparentnost, účinnost obchodů a omezit volatilitu trhů, ale také posílit řádné chování zprostředkovatelů a ochranu investorů a otevřít evropské trhy účinné hospodářské soutěži v nabídce finančních služeb. EHSV tyto cíle podporuje a domnívá se, že se návrh jako celek ubírá správným směrem“⁽⁴⁾. Navrhované odložení nesmí tyto cíle ani použitelnost nových textů žádným způsobem ohrozit.

2. Souvislosti

2.1 Regulace finančních trhů je od přijetí směrnice MiFID I v roce 2007 novou cestou, jejímž konečným cílem je podporovat spravedlivé a transparentní trhy. Tato směrnice přinesla zlepšení zejména v oblasti hospodářské soutěže a další integrace evropských finančních trhů. V důsledku směrnice MiFID I došlo k liberalizaci trhu pro provádění pokynů. Zvýšila se hospodářská soutěž mezi obchodními systémy a došlo k roztržštění trhu. Byla také zavedena pravidla týkající se ochrany investic a ochrany integrity trhu.

2.2 V souvislosti s finanční krizí vyvstala poptávka po rozsáhlejším a přísnějším finančním dohledu. Byly také odhaleny mezery v ochraně investorů a nedostatky ve fungování a transparentnosti finančních trhů. Kromě toho bylo třeba počítat s řadou technických novinek na trhu, mimo jiné v oblasti vysokofrekvenčního a algoritmického obchodování.

2.3 Došlo tedy k nahrazení a posílení stávajícího rámce. Tato operace byla uskutečněna v roce 2014 směrnicí MiFID II a v návaznosti na to bylo zavedeno nařízení MiFIR. Uvedené texty nahrazují směrnici MiFID I. Cílem směrnice MiFID II je to, aby evropské finanční trhy byly účinnější a transparentnější a aby byla posílena ochrana investorů.

2.4 Směrnice MiFID II se vztahuje na více finančních nástrojů a zajišťuje, aby se obchodování uskutečňovalo v rámci regulovaných obchodních systémů. Zlepšuje jak transparentnost a kontrolu finančních trhů, tak i podmínky hospodářské soutěže v oblasti obchodování s finančními nástroji a v oblasti jejich clearingů. Pravidla revidované směrnice MiFID rovněž posilují ochranu investorů, jelikož zavádí přísné požadavky na organizaci a řízení obchodní činnosti podniků.

2.5 Při přijímání těchto textů v roce 2014 bylo stanoveno, že provedení nového režimu do vnitrostátního práva⁽⁵⁾ se musí uskutečnit do 3. července 2016 a že texty se použijí od 3. ledna 2017.

2.6 Cílem současného návrhu je odložit vstup směrnice MiFID II v platnost o jeden rok, a to ze dne 3. ledna 2017 na 3. ledna 2018.

2.7 Toto odložení souvisí zejména s problémy, s nimiž se při technickém provádění potýká Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA)⁽⁶⁾, příslušné vnitrostátní orgány a zúčastněné strany. To souvisí se skutečností, že směrnice MiFID II je značně složitá a vyžaduje přijetí velkého počtu prováděcích opatření, mimo jiné pokud jde o stanovené povinnosti týkající se vykazování. Struktury pro tyto účely bude třeba v podstatě úplně nově vytvořit, což vyžaduje více času, než se původně odhadovalo.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 143, 22.5.2012, s. 42.

⁽²⁾ Směrnice o trzích finančních nástrojů.

⁽³⁾ Nařízení o trzích finančních nástrojů.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 191, 29.6.2012, s. 80.

⁽⁵⁾ Zejména směrnice MiFID II. MiFIR je nařízení.

⁽⁶⁾ Zkratka podle znění názvu orgánu v angličtině: European Security and Markets Authority (ESMA).

3. Přípomínky

3.1 Při přijímání směrnice MiFID II se plánovalo, že je třeba ji provést v členských státech do dne 3. července 2016 a že se tyto texty použijí ode dne 3. ledna 2017.

3.2 Směrnice MiFID II s ohledem na naplnění svých cílů mimo jiné stanoví rozsáhlý systém sběru údajů. Aby bylo možné tyto údaje sbírat účinným a harmonizovaným způsobem, musí být pro tento sběr vytvořena nová infrastruktura. To orgán ESMA nutí k tomu, aby ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány vytvořil systém referenčních údajů o finančních nástrojích (Financial Instruments Reference Data System, FIRDS), který se zaměří na kompletní škálu finančních nástrojů, které jsou zahrnuty do rozšířené oblasti působnosti směrnice MiFID II. Aby se toho docílilo, bude muset systém FIRDS propojovat soubory údajů orgánu ESMA, příslušných vnitrostátních orgánů a přibližně 300 obchodních systémů v celé Evropské unii. Z dostupných informací vyplývá, že naprostou většinu nových informačních systémů, na nichž bude systém FIRDS vybudován, bude třeba vytvořit znovu, na základě nových parametrů⁽⁷⁾.

3.3 Údajně vzhledem ke složitosti nového rámce a potřebě značně vysokého počtu aktů v přenesené pravomoci a prováděcích aktů byl den použitelnosti nařízení MIFIR odložen o 30 měsíců ode dne vstupu v platnost. Navzdory výše uvedenému, nezvykle dlouhému období nejsou zúčastněné strany, např. obchodní platformy, příslušné vnitrostátní orgány a orgán ESMA, údajně schopny zavedení a zprovoznění nezbytných datových infrastruktur do 3. ledna 2017 zajistit. Zejména orgán ESMA informoval již před koncem roku 2015 Komisi, že v technickém provádění směrnice MiFID II nevyhnutelně dojde k prodlevě. Důvodem je údajně – přinejmenším v některých případech – objem a složitost údajů, které je třeba sebrat a zpracovat, aby mohl nový rámec začít fungovat⁽⁸⁾. Absence infrastruktur pro sběr údajů má důsledky pro celou oblast působnosti směrnice MiFID II⁽⁹⁾.

3.4 Komise tento stav akceptuje a v reakci na něj provedla posouzení částečného a kompletního odložení použitelnosti směrnice MiFID II. Nicméně částečné odložení není podle Komise zřejmě jednoduché a každopádně by vyvolalo řadu nových a zásadních problémů. K nim patří zejména riziko nejasností, vymezení okamžitě proveditelných a dalších pravidel, jakož i příprava přechodných pravidel, která ostatně sama mohou být příčinou nových problémů a přinášejí riziko dalšího zpoždění. Kromě toho by měla být zohledněna rovněž nákladová efektivita.

3.5 S přihlédnutím k výše uvedeným údajným technickým problémům a problémům v oblasti IT, jakož i ke skutečnosti, že částečný vstup v platnost není údajně jednoduchý a je zapotřebí udělat vše pro to, aby se zabránilo dalšímu zpoždění, je podle Komise návrh na úplné odložení platnosti směrnice MiFID II o jeden rok pravděpodobně nejhodnější a nepřijatelnější možností.

3.6 EHSV lituje, že Komise nereagovala okamžitě, když v roce 2015 obdržela první informace o zpoždění v technickém provádění směrnice MiFID II, a že nepřijala iniciativy k jeho nápravě nebo k jinému řešení problémů, jež by umožnilo zlepšit podmínky, v nichž finanční trhy fungují, a posílit ochranu investorů.

3.7 EHSV sice musí uznat, že za současných okolností bude toto odložení nejmenším zlem, věří však, že už se nebude opakovat, a že se udělá vše pro to, aby se dalším zdržením ohledně použitelnosti směrnice MiFID II předešlo. Kromě toho je také důležité zajistit, aby v období do 3. ledna 2018, kdy začne tato nová směrnice MiFID II platit, nebyla v praxi ohrožena pravidla na ochranu investorů, jež jsou v ní uvedena a jež sama o sobě nejsou současnými problémy ovlivněna. Do zahájení nového režimu musí tam, kde je to nutné, také zůstat plně v platnosti stávající pravidla směrnice MiFID I.

V Bruselu dne 26. května 2016

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽⁷⁾ COM(2016) 56 final – 2016/0033 (COD), srov. 4. bod odůvodnění.

⁽⁸⁾ COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD), srov. 5. bod odůvodnění.

⁽⁹⁾ COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD), srov. 6. bod odůvodnění.